

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 346/08-37

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. januára 2009 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta a zo sudcov Juraja Horvátha a Lajosa Mészároša prerokoval sťažnosť spoločnosti T., s. r. o., V., zastúpenej advokátom Mgr. Ing. I. I., V., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 M Obdo 1/2008 z 28. mája 2008 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo spoločnosti T., s. r. o., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 M Obdo 1/2008 z 28. mája 2008 **p o r u š e n é b o l o .**

2. **Z r u š u j e** rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 M Obdo 1/2008 z 28. mája 2008 a vec **v r a c i a** Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Spoločnosti T., s. r. o., priznáva úhradu trov konania v sume 223,46 € (slovom dvestodvadsaťtri eur a štyridsaťšesť centov), ktoré je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu Mgr. Ing. I. I., V., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. augusta 2008 doručená sťažnosť spoločnosti T., s. r. o., V. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 M Obdo 1/2008 z 28. mája 2008 a ktorou žiada, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Základné právo spoločnosti T. spoločnosť s ručením obmedzeným V. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, boli porušené rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, č. k. 2 M Obdo 1/2008 zo dňa 28. 5. 2008.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 M Obdo 1/2008 zo dňa 28. 5. 2008, sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Spoločnosti T. spoločnosť s ručením obmedzeným V. priznáva úhradu trov konania v sume 9.528,- Sk, ktoré je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu Mgr. Ing. I. I., V., č. ú. ... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Zo sťažnosti sťažovateľa a z pripojeného spisu Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) vyplýva, že sťažovateľ potom, ako požiadal 11. júna 2002

predstavenstvo spoločnosti T., a. s., B. (ďalej len „spoločnosť“), o zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia a predstavenstvo na jeho žiadosť nereagovalo, doručil 4. novembra 2002 okresnému súdu návrh na začatie konania o vydanie poverenia zvolať mimoriadne valné zhromaždenie spoločnosti smerujúci proti tejto spoločnosti ako odporcovi, ktorým žiadal okresný súd, aby poveril sťažovateľa zvolaním valného zhromaždenia spoločnosti, a to v lehote 40 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia s navrhovaným programom a s tým, že predsedom valného zhromaždenia bude sťažovateľom označená osoba až do zvolenia predsedu valného zhromaždenia. Okresný súd o návrhu rozhodol uznesením sp. zn. 34 Exre 89/04 z 18. novembra 2004 tak, že mu vyhovel, a predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 24. novembra 2004. Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že zistil, že sťažovateľ nadobudol v exekučnom konaní 110 ks akcií spoločnosti s menovitou hodnotou 1 000 000 Sk na akciu, a tým bola splnená 5 % zákonom ustanovená hranica oprávňujúca domáhať sa navrhovateľovi vydania poverenia zvolať mimoriadne valné zhromaždenie spoločnosti.

Sťažovateľ po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia zvolal valné zhromaždenie spoločnosti, ktoré sa konalo 27. decembra 2004.

Uznesenie okresného súdu sp. zn. 34 Exre 89/04 z 18. novembra 2004 napadol generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) mimoriadnym dovolaním z 25. júla 2005, navrhol ho zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie okresnému súdu vychádzajúc z názoru, že sťažovateľ v čase rozhodovania okresného súdu nebol majiteľom 110 ks akcií spoločnosti. Najvyšší súd o tomto mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora rozhodol rozsudkom sp. zn. 1 M Obdo 5/2005 z 28. júna 2006 tak, že uznesenie okresného súdu č. k. 34 Exre 89/04-73 z 18. novembra 2004 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol:

„Aby akcionár mohol svoje právo v zmysle ust. § 181 ods. 2 cit. zák. uplatniť, musí byť nepochybne akcionárom spoločnosti a musí byť takým akcionárom, ktorý má akcie, ktorých menovitá hodnota dosahuje najmenej 5 % základného imania. Tohto práva sa teda nemôže domáhať osoba, ktorá nie je akcionárom spoločnosti. Súd môže na základe návrhu poveriť zvolaním valného zhromaždenia iba akcionára, ktorý preukáže, že v čase podania

návrhu bol nepochybne akcionárom odporcu a menovitá hodnota akcií, ktorých bol majiteľom, dosahovala najmenej 5 % základného imania odporcu. Skúmanie tejto základnej podmienky je povinnosťou súdu na začiatku konania, ale aj kedykoľvek v jeho priebehu. Z uvedeného je teda zrejmé, že otázka či je navrhovateľ akcionárom spoločnosti T., a. s. je otázkou prejudiciálnou, ktorú okresný súd riadne nezisťoval. Ak by Okresný súd Bratislava I v predmetnom konaní takto postupoval, musel by zistiť, či navrhovateľ – T., spol. s r. o. mohol podľa právnych predpisov platných v čase tvrdeného nadobudnutia vlastníctva akcií odporcu a či mohol tieto platne nadobudnúť. Bolo povinnosťou skúmať aký charakter má odporca, či nejde o obchodnú spoločnosť, ktorá má podľa osobitných právnych predpisov odlišné postavenie ako iné obchodné spoločnosti, to znamená, či podľa platných právnych predpisov môže nadobudnúť jeho akcie iný subjekt.

V predmetnom konaní nebolo tvrdené ani dokazované, že by navrhovateľ nadobudol akcie odporcu uvedeným spôsobom. Naopak, navrhovateľ odvodzoval nadobudnutie vlastníctva akcií odporcu v rámci exekučného konania. V tejto súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na jednoznačné znenie ust. § 114 zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok), podľa ktorého exekúciou nemožno postihnúť veci, ktorých predaj je podľa osobitných predpisov zakázaný, alebo ktoré podľa osobitných predpisov exekúcií nepodliehajú. Ak v zmysle cit. ustanovení zák. č. 92/1991 Zb. [§ 1, § 10 ods. 1, § 10 ods. 2 písm. i), pozn.], resp. zákona č. 192/1995 Z. z. (§ 2 ods. 3, pozn.) nemôže byť majiteľom akcií iný subjekt ako štát, potom nemohol navrhovateľ v rámci exekučného konania platne nadobudnúť vlastnícke právo k akciám odporcu, nemohol byť teda ich majiteľom a nebol teda aktívne legitimovaný na podanie návrhu, aby ho súd poveril zvolaním valného zhromaždenia odporcu.“

Rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1 M Obdo 5/2005 z 28. júna 2006 nadobudol právoplatnosť 8. augusta 2006.

Sťažovateľ doručil 15. augusta 2006 okresnému súdu späťvzatie návrhu na začatie konania o vydanie poverenia zvolať mimoriadne valné zhromaždenie spoločnosti a žiadal, aby okresný súd konanie zastavil.

Okresný súd konanie zastavil uznesením sp. zn. 34 Exre 89/2004 z 19. augusta 2006, ktoré nadobudlo právoplatnosť 13. septembra 2006.

Sťažovateľ doručil 4. októbra 2006 ústavnému súdu sťažnosť proti rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 1 M Obdo 5/2005 z 28. júna 2006, ktorou namietal, že týmto rozsudkom došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

O tejto sťažnosti rozhodol ústavný súd nálezom č. k. II. ÚS 159/07-37 z 11. decembra 2007 tak, že konštatoval porušenie označených práv sťažovateľa rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 M Obdo 5/2005 z 28. júna 2006, tento zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

V odôvodnení nálezu č. k. II. ÚS 159/07-37 z 11. decembra 2007 ústavný súd uviedol:

«Ústavný súd posudzoval rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1 M Obdo 5/2005 z 28. júna 2006 z hľadiska, či sa najvyšší súd pri výklade zákonných ustanovení, na ktorých svoje rozhodnutie založil, neodchýlil natoľko od znenia príslušných zákonných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.

Najvyšší súd svoj rozsudok sp. zn. 1 M Obdo 5/2005 z 28. júna 2006 založil na názore, že okresný súd sa nezaoberal otázkou, či je sťažovateľ akcionárom spoločnosti, teda či 110 ks akcií nadobudol v súlade so zákonom, pretože ak by tak urobil, musel by posudzovať, či sťažovateľ mohol podľa právnych predpisov platných v čase tvrdeného nadobudnutia vlastníctva akcií spoločnosti tieto platne nadobudnúť. Podľa názoru najvyššieho súdu sťažovateľ nemohol v rámci exekučného konania platne nadobudnúť vlastnícke právo k akciám spoločnosti, nemohol byť teda ich majiteľom, a nebol teda ani aktívne legitimovaný na podanie návrhu, aby ho okresný súd poveril zvolaním valného zhromaždenia spoločnosti.

Z obsahu pripojených spisov vyplýva, že Okresný súd Vranov nad Topľou na základe právoplatného a vykonateľného rozsudku z 13. januára 1997 sp. zn. 3 C 565/96 poveril súdnu exekútoriku uskutočniť exekúciu podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z.

o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“). V konaní sp. zn. Er 3143/97, Ex 4575/97 bola poverená vykonať všetko, čo je potrebné na zachovanie a výkon práv z cenných papierov.

Nebolo takisto sporným, že Ministerstvo financií Slovenskej republiky, ako aj Generálna prokuratúra Slovenskej republiky sa pokúšali o zrušenie exekučného konania v širšom slova zmysle, neboli však úspešní, o čom svedčia rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4 SŽ 143/01, 7 Obo 28/04, M Cdo 2/99 a Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 12 Cob 180/04. Na tom základe stav pred 9. decembrom 1998 bol taký, že majiteľom akcií spoločnosti bol sťažovateľ a exekúcia sa stala právoplatnou a vykonateľnou.

Z uvedeného teda vyplýva, že sťažovateľ predmetné akcie nadobudol a že ich nadobudol v exekúcii.

Právomoc posudzovať zákonnosť priebehu exekúcie zveruje Exekučný poriadok exekučnému súdu, ktorému zároveň poskytuje dostatočný priestor na zásah do jej priebehu rozhodovaním o námietkach proti nej alebo o jej prípadnom zastavení, či odklade, kedykoľvek počas vykonávania exekúcie, ak sú splnené zákonné predpoklady na takýto postup, a to aj z úradnej moci, teda bez návrhu účastníka exekučného konania. Iný všeobecný súd do priebehu exekúcie môže zasiahnuť iba na základe podaného odvolania, dovolania či mimoriadneho dovolania, a to ako súd vyššej inštancie. V tomto prípade sa tak stalo na základe mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora, o ktorom rozhodoval najvyšší súd v konaní sp. zn. M Cdo 2/99. Je vylúčené, aby zákonnosť priebehu exekúcie posudzoval ako prejudiciálnu otázku súd v inom konaní, a to i v prípade, že ide o súd konajúci o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora smerujúcom proti rozhodnutiu vydanom v inom než preskúmanom exekučnom konaní. Uvedené je mimo iného dôsledkom zásady zákazu navrátenia do predošlého stavu v exekučnom konaní.

Právnu istotu vytvorenú už nezmeniteľnosťou právoplatných súdnych rozhodnutí treba považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a v širšom kontexte za súčasť právneho štátu podľa čl. 1 ústavy (PL. ÚS 38/99).

K znakom právneho štátu a medzi jeho základné hodnoty patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty (čl. 1 ods. 1 ústavy, napr. PL. ÚS 36/95), ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva.

Súčasťou uvedeného princípu je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (mutatis mutandis I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99), teda to, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované.

Za diskriminačný možno považovať taký postup, ktorý rovnaké alebo analogické situácie rieši odchylným spôsobom, pričom ho nemožno objektívne a rozumne odôvodniť (mutatis mutandis PL. ÚS 21/00 a PL. ÚS 6/04).

So zreteľom na označené rozsudky najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že v danom prípade došlo k porušeniu princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, a tým i k porušeniu zásady právnej istoty. Sťažovateľ totiž dôvodne a zákonne vychádzal z toho, že sa stal platne vlastníkom akcií, čo mu založilo aktívnu legitimáciu na zvolanie mimoriadneho zhromaždenia, čo okresný súd správne akceptoval.

Preto už samotná okolnosť, teda to že najvyšší súd ako súd konajúci o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora smerujúcom proti rozhodnutiu okresného súdu sp. zn. 34 Exre 89/04 z 18. novembra 2004 posudzoval otázku zákonnosti nadobudnutia akcií sťažovateľom v právoplatne skončenom exekučnom konaní ako otázku prejudiciálnu znamená, že najvyšší súd týmto svojím postupom porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie.

Ústavný súd sa už vzhľadom na uvedené závery bližšie nezaoberal argumentáciou sťažovateľa, podľa ktorej je rozhodnutie najvyššieho súdu svojvoľné, keď nie je náležité odôvodnené, pokiaľ ide o naplnenie podmienok na podanie mimoriadneho dovolania, resp. vysporiadaní sa s podmienkou, či podanie mimoriadneho dovolania vôbec vyžadovala ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.»

Najvyšší súd vo veci znova rozhodol rozsudkom sp. zn. 2 M Obdo 1/2008 z 28. mája 2008, ktorým znova uznesenie okresného súdu č. k. 34 Exre 89/04-73 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia najvyšší súd uviedol:

«Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10 ods. 2 OSP), predtým, než prejednal dovolanie skúmal či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať (§ 103

v spojení s § 243c OSP). V dôsledku zrušenia prvého rozsudku spadá do jeho právomoci vec prejednať znova.

Z procesnej stránky ide o ojedinelý prípad a v prvom rade z tohto hľadiska bolo potrebné vyriešiť základné otázky spojené s týmto sporom, po zrušujúcom náleze Ústavného súdu. Exekučný poriadok (zákon č. 233/1995 Z. z.) aj po viacerých novelizáciách bol a je podrobený veľkej kritike odbornej verejnosti. Postup niektorých exekútorov podľa neho v niektorých prípadoch je ťažko pochopiteľný. Už len základná skutočnosť, ako je obmedzené podanie odvolania proti rozhodnutiu exekútora, ktoré končí na prvostupňovom súde je spojené s porušovaním práv, ale nie práv exekútora. Ostáva tu len mimoriadny procesný zásah.

Podľa § 243e ods. 1 OSP ak generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243 f) a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie.

Do vecnej právomoci generálneho prokurátora patrí posúdiť a nemôže ho nahradiť ani súd, ani iný mocenský či správny orgán, či došlo k naplneniu podmienok pre podanie mimoriadneho dovolania. Ak je napadnuté rozhodnutie tohto orgánu, v novom rozhodnutí môže mimoriadne dovolanie zamietnuť, ale nemôže ho zastaviť pre nesplnenie podmienok, ktoré skúmal generálny prokurátor. Túto zákonnú úpravu dovolací súd považuje za správnu, pretože umožňuje nápravu aj takých rozhodnutí, v ktorých už iná náprava nie je možná. Medzi takéto rozhodnutia patria aj niektoré rozhodnutia okresného súdu. Na otázku, či bolo v právomoci generálneho prokurátora v konkrétnej veci podať mimoriadne dovolanie, možno odpovedať len pozitívne. Mimoriadne dovolanie sa tým dostalo na rozhodnutie príslušnému dovolaciemu (Najvyššiemu súdu SR) súdu, ktorý mimoriadne dovolanie prejednáva. Postavenie súdov (všeobecných) upravuje čl. 141 Ústavy SR. Podľa odseku (1) „V Slovenskej republike vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné súdy“. Ak súd má byť pri rozhodovaní nezávislý, nestranný, nemôže sudcovi do jeho rozhodovacej činnosti nikto zasahovať. Nemôže tak urobiť ani najvyšší orgán štátnej moci, ani vláda a ani

ústavný súd. Nemožno hovoriť o nezávislom, či nestrannom súde ak ústavný súd zruší zrušujúci rozsudok súdu a tým vysloví vlastne záväzný názor, či už priamo alebo nepriamo, ako má tento všeobecný súd vo veci pokračovať.

Nesporne tomuto článku ústavy predchádza úprava druhej hlavy, základných práv a slobôd, medzi ktoré patrí článok 46, v ktorého odseku 1 je upravené: „Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky“.

Odcitované články Ústavy SR si neodporujú, vyložiť ich možno len tak, že ústavnú sťažnosť možno úspešne podať na ústavnom súde, len po skončení veci, kedy už nemožno vec pred všeobecným súdom napadnúť. Ústavný súd skúma predovšetkým ústavnosť a len z tohto pohľadu môže zasahovať do rozhodnutí všeobecných súdov. Navyše to aj konštatuje, najnovšie vo svojom náleze z 20. 2. 2008 č. I. ÚS 197/07, takto:

„Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 24 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a že jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

V rozpore s uvedeným ústavný súd svojim nálezom zavádza akúsi štvrtú inštanciu pre všeobecné súdy.

Citovaný článok 141 ods. 1 Ústavy SR garantuje, že súdnictvo vykonávajú nezávislé a nestranné súdy. Sotva možno v konkrétnom prípade hovoriť o nezávislom súde, keď nález ústavného súdu upravuje všeobecný súd v priebehu konania, ako má postupovať a je v zjavnom rozpore s ústavou. Najvyšší súd tento nález považuje za protiústavný a ako takým úprave v ústave dal prednosť.

Značná časť dôvodov Nálezu poukazuje nato, že v zrušenom rozsudku dovolacieho súdu neboli rešpektované judikáty iných senátov uverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí. Máme kodifikovaný právny poriadok a je základom pre postup súdu pri rozhodovaní, na rozdiel od anglo - amerického sudcovského práva common law. Aj tam platia prísne zásady

pri výbere judikátov prakticky postup obdobný nášmu legislatívnemu procesu. Ak sú judikáty, či už centrálne publikované alebo nepublikované, uvádzané ako prameň práva, prameň osvojenej právnej mienky, potom nie je potrebné uvádzať odkiaľ ten názor pochádza a dokladať ho nezáväznými judikátmi. Súd pri svojej rozhodovacej činnosti nie je nimi viazaný a môže k nim mať výhrady. Aj keď sa niekedy rozhodnutia zdajú obdobné, každé je individuálne a ani na citovaných rozhodnutiach nemožno nároky zakladať, tie musia byť založené na zákone.

V závere dôvodov tohto rozhodnutia dovolací súd poukazuje na to, že v našom práve sa uplatňuje stará zásada „Ius ex iniuria non orfitur“ (právo nevzniká z bezprávia), teda na právnom úkone, ktorý nepožíva právnu ochranu, nemožno zakladať iné práva. Vytrhnúť z kontextu ústavnou sťažnosťou napadnutého rozhodnutia jednu vetu, jeden úkon postupu súdu a na základe toho konštatovať, že svojim rozhodnutím všeobecný (v danom prípade Najvyšší súd SR) porušil ústavné právo niektorého účastníka na spravodlivý proces pred súdom bez toho, aby komplexne dané rozhodnutie zhodnotil, nemožno vysloviť, že k takému porušeniu práv došlo. Ak uplatňované práva na ústavnom súde vyplývajú z „bezprávia“, sotva požívajú ústavnú ochranu. Nejde len o túto vec, ktorú Najvyšší súd nechce prejedukovať, pre ďalšie konanie. V Náleze z 10. októbra 2007 č. I. ÚS 356/06, ktorým bolo zrušené uznesenie najvyššieho súdu SR zo dňa 16. novembra 2005 č. k. 2 Obo 344/05 ako súdu odvolacieho, vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Navrhovateľ v tomto konaní zjavne obchádzal zákon, keď ani len nejakých práv z vyhlásenia konkurzu sa nedomáhal, ale naopak zamietnutia návrhu na konkurz pre nemajetnosť, aby bol dlžník odstránený z obchodného registra a tým stratil svoju subjektivitu a nemohol sa brániť v inom spore. Ak by spravodajca poznal najzákladnejšie podmienky vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka, musel by konštatovať, že také podmienky splnené neboli (a ani navrhovateľ netvrdil opak) a preto z toho navrhovateľovi nemohli byť porušené nijaké práva.

Najvyšší súd preto opätovne zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava I. z 18. novembra 2004 č. k. 34 Exre 89/04-73, vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 243i ods. 2 v spojení s § 243 ods. 1, 2 OSP) pričom bude postupovať v intenciách zrušeného uznesenia Najvyššieho súdu SR z 28. júna 2006 č. k. 1 M Obdo 5/05. Týmto právnym názorom je prvostupňový súd viazaný a v novom rozhodnutí rozhodne aj o náhrade trov základného a dovolacieho konania.»

Rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2 M Obdo 1/2008 z 28. mája 2008 nadobudol právoplatnosť 19. júna 2008.

II.

Vo svojej sťažnosti sťažovateľ najprv poukázal na to, že najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 2 M Obdo 1/2008 z 28. mája 2008 zrušil uznesenie okresného súdu č. k. 34 Exre 89/04-73 z 18. novembra 2004 napriek tomu, že jeho skoršie rozhodnutie bolo zrušené ústavným súdom nálezom č. k. II. ÚS 159/07-37 z 11. decembra 2007, a napriek tomu, že konanie vedené pred okresným súdom, v ktorom bolo vydané uznesenie, ktoré najvyšší znova zrušil, bolo právoplatne zastavené ešte 13. júna 2006, teda ešte pred vydaním rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 2 M Obdo 1/2008 z 28. mája 2008.

Ďalej sťažovateľ v sťažnosti zdôraznil, že najvyšší súd pri vydaní rozsudku sp. zn. 2 M Obdo 1/2008 z 28. mája 2008 nerešpektoval nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 159/07-37 z 11. decembra 2007, ktorým ústavný súd konštatoval porušenie základných práv sťažovateľa skorším rozhodnutím najvyššieho súdu, ktorým najvyšší súd o veci rozhodol rovnako napriek tomu, že ním bol najvyšší súd viazaný podľa § 135 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). Podľa názoru sťažovateľa vydaním rozsudku sp. zn. 2 M Obdo 1/2008 z 28. mája 2008 došlo k porušeniu zásady právnej istoty porušením princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia a právne závery najvyššieho súdu, ktorými odôvodnil nerešpektovanie nálezu ústavného súdu, ako aj absencia odôvodnenia vydania napadnutého rozsudku napriek právoplatnému zastaveniu konania sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň majú za následok porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Navyše najvyšší súd v napadnutom rozsudku neuvádza žiadne vecné dôvody svojho rozhodnutia o zrušení uznesenia okresného súdu, odôvodnenie jeho rozhodnutia sa zaoberá iba dôvodmi, pre ktoré nerešpektuje nález ústavného súdu. Tieto dôvody sú zas nezlučiteľné s ústavnými princípmi. Zo záveru napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu je zasa zrejmé, že dôvody, ktoré ho viedli k opätovnému zrušeniu uznesenia okresného súdu, sú totožné z dôvodmi, pre ktoré toto uznesenie zrušil svojím skorším rozhodnutím.

Nerešpektovanie nálezu ústavného súdu najvyšším súdom vo veci sťažovateľa je podľa jeho názoru v rozpore s princípom právneho štátu, s princípom legality štátnej moci, ako aj v rozpore s požiadavkou ochrany základných práv a slobôd, ktorým poskytol ochranu ústavný súd v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy. Viazanosť všeobecných súdov rozhodnutím ústavného súdu nie je v rozpore so zásadou nezávislosti všeobecných súdov, ale je vyjadrením ústavnej požiadavky ochrany základných práv a slobôd v súlade s postavením ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti. Takto vydané a odôvodnené rozhodnutie najvyššieho súdu napĺňa preto znaky svojvôle pri výklade a aplikácii zákona. Ak bolo navyše konanie pred okresným súdom právoplatne po späťvzatií návrhu na jeho začatie sťažovateľom zastavené, nemožno už v takomto konaní vydať akékoľvek súdne rozhodnutie, a preto neboli splnené ani procesné podmienky, aby najvyšší súd vo veci konal.

III.

Ústavný súd prijal uznesením č. k. II. ÚS 346/08-19 z 24. septembra 2008 sťažnosť na ďalšie konanie.

K sťažnosti sa na výzvu ústavného súdu vyjadril najvyšší súd prípisom č. k. KP 8/08-110 z 21. novembra 2008 doručeným ústavnému súdu 8. decembra 2008, v ktorom uviedol:

„Bez ohľadu nato, či sťažnosťou napadnuté rozhodnutie je vecne správne, s prihliadnutím na charakter konania, ktorým sa udeľuje podľa § 181 ods. 1 Obch. zák. poverenie na zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia akciovej spoločnosti, zastávam názor, že toto rozhodnutie nie je spôsobilé porušiť majetkové a ani iné práva sťažovateľa. Súd prvého stupňa návrhu vyhovel a poverenie na zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia udelil. Proti takémuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné. Sťažnosťou napadnuté rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť. Navrhovateľ poverenie na zvolanie zrejme využil a valné zhromaždenie sa uskutočnilo. Vychádzajúc z jeho podstaty, je uskutočnenie valného zhromaždenia nezvratný stav, na ktorom už nie je možné nič zmeniť. Zmeniť na ňom nič nemôže zrušujúce rozhodnutie dovolacieho súdu ani akékoľvek nové rozhodnutie súdu prvého stupňa v predmetnej veci. Udelenie poverenia na zvolanie

mimoriadneho valného zhromaždenia sa nedotklo práv oprávnených osôb dovolávať sa neplatnosti uznesenia, ktoré z tohto valného zhromaždenia vzišlo (okrem iného aj z dôvodu, že uznesenie je výsledkom hlasovania, ktorého sa zúčastnili osoby, ktoré právo hlasovať nemali alebo naopak osoby, ktorým toto právo patrí ho nemohli využiť).

Nepovažujem za vhodné vyjadrovať sa k otázke, či sa dovolací súd v rozhodnutí odchyľil od názoru vyjadreného v náleze ústavného súdu. Netrváme na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.“

Sťažovateľ ústavnému súdu na jeho výzvu podaním z 9. októbra 2008 oznámil, že na konaní ústneho pojednávania pred ústavným súdom ani on netrvá.

Ústavný súd podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces.

IV.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01).

Ústavný súd je v súlade so všeobecnou právomocou vyjadrenou v čl. 124 ústavy súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Táto právomoc mu spolu s právomocou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy umožňuje preskúmať aj napadnuté rozhodnutie všeobecných súdov, avšak iba z hľadiska, či je, alebo nie je v súlade s ústavno–procesnými zásadami upravenými v ústave. Inými slovami, skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 117/05).

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti tvrdí, že k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu došlo najmä tým, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu neobsahuje žiadne vecné odôvodnenie, nemožno z neho zistiť dôvody, pre ktoré najvyšší súd zrušil uznesenie okresného súdu, napadnuté rozhodnutie nerešpektuje skorší nálezh ústavného súdu, hoci najvyšší súd ním bol viazaný, a preto je napadnuté rozhodnutie nezlučiteľné s ústavnými princípmi, je v rozpore s princípom právneho štátu, princípom právnej istoty, ako aj s požiadavkou ochrany základných práv a slobôd, bolo vydané napriek tomu, že konanie pred okresným súdom, z ktorého vzišlo rozhodnutie, ktoré bolo zrušené najvyšším súdom, bolo už prv právoplatne zastavené, a rozhodnutie najvyššieho súdu je v dôsledku týchto okolností úplne svojvoľné.

1. Ústavný súd uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie § 157 ods. 2 OSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a výstižne vyloží, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Ústavný súd vychádzajúc z týchto ústavne významných úvah sa zaoberal posúdením obsahu napadnutého rozhodnutia z uvedených hľadísk.

Podrobným preskúmaním odôvodnenia napadnutého rozhodnutia dospel ústavný súd k záveru, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia tieto požiadavky nespĺňa. Z tohto odôvodnenia skutočne, ako na to poukazuje i sťažovateľ, nemožno zistiť žiadne vecné dôvody, pre ktoré najvyšší súd zrušil uznesenie okresného súdu. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyššieho nemožno navyše zistiť ani len to, z akých dôvodov nevzal do úvahy najvyšší súd okolnosť, že konanie pred okresným súdom bolo právoplatne zastavené, resp. z akých dôvodov, túto okolnosť nepovažoval za právne významnú, či ako sa s ňou vysporiadal. Najvyšší súd v napadnutom rozhodnutom nedal preto odpoveď ani len na tie otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam, a nemožno ho preto považovať ani za také, ktoré zodpovedá požiadavke plnej realizácie základného práva účastníka na spravodlivý proces.

2. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom možno uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 48/02).

Ústavný súd posudzoval preto rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2 M Obdo 1/2008 z 28. mája 2008 z hľadiska, či sa najvyšší súd pri výklade zákonných ustanovení, na ktorých svoje rozhodnutie založil, neodchýlil natoľko od znenia príslušných zákonných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.

Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal najprv na to, že posúdenie podmienok na podanie mimoriadneho dovolania patrí do vecnej právomoci generálneho prokurátora a ani najvyšší súd v konaní o mimoriadnom dovolaní nemôže ich splnenie preskúmať. Z tohto dôvodu najvyšší súd pre ich nesplnenie nemôže mimoriadne dovolacie konanie zastaviť, môže mimoriadne dovolanie iba zamietnuť. Takýto záver najvyššieho súdu nielenže nemá oporu v žiadnom ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (§ 243i ods. 2, § 243c, § 243e ods. 1 v spojení s § 104 ods. 1 OSP), ale je i v rozpore s doterajšou rozhodovacou praxou najvyššieho súdu (napr. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 M Cdo 1/2008 z 27. marca 2008).

Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia dospieva ďalej k záveru, že s ohľadom na znenie čl. 141 ods. 1 ústavy, podľa ktorého v Slovenskej republike vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné súdy, je zásahom do nezávislosti a nestrannosti najvyššieho súdu pri jeho rozhodovacej činnosti aj zrušenie jeho skoršieho zrušujúceho rozhodnutia v konaní o mimoriadnom dovolaní ústavným súdom, pretože ústavný súd takýmto postupom vysloví záväzný právny názor, ako mal najvyšší súd v konaní ďalej pokračovať. Aj tento názor najvyššieho súdu sa natoľko odchyľuje od príslušných ustanovení ústavy, že zásadne popiera ich účel a význam. Ústavný súd opakovane vyslovil, že v súlade so všeobecnou právomocou vyjadrenou v čl. 124 ústavy je súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Táto právomoc spolu s právomocou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy mu umožňuje preskúmať aj rozhodnutie všeobecných súdov z hľadiska, či je, alebo nie je v súlade s ústavno–procesnými zásadami upravenými v ústave. V tomto prípade najvyšší

súd preskúmaval v mimoriadnom dovolacom konaní uznesenie okresného súdu č. k. 34 Exre 89/04-73 z 18. novembra 2004 vydané v konaní, ktoré bolo pred rozhodnutím najvyššieho súdu právoplatne zastavené. Pokiaľ najvyšší súd napriek uvedenému vo veci konal a rozhodol nerešpektujúc právoplatné uznesenie okresného súdu o zastavení konania, konal vo veci, ktorá bola právoplatne skončená.

Tieto závery najvyššieho súdu považuje ústavný súd za arbitrárne s poukazom na to, že najvyšší súd sa pri ich formulovaní a výklade zákonných ustanovení, na ktorých svoje rozhodnutie založil, natoľko odchyľil od znenia príslušných zákonných ustanovení, že tým zásadne poprel ich účel a význam.

3. Osobitnú pozornosť si zasluhuje v tejto veci i skutočnosť, že najvyšší súd vo veci znova napadnutým rozhodnutím rozhodol v rozpore s právnym názorom vysloveným ústavným súdom v náleze č. k. II. ÚS 159/07-37 z 11. decembra 2007, tak ako už bol uvedený.

Podľa § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

Rovnako ako možno uvažovať o svojvôli pri výklade zákonného predpisu všeobecným súdom, ak sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že zásadne poprel ich účel a význam, svojvoľným je i také rozhodnutie všeobecného súdu, ktoré je v priamom rozpore so zákonným ustanovením, ktoré bol všeobecný súd povinný aplikovať, avšak tak nepostupoval.

Ako už opakovane uviedol ústavný súd vo svojej rozhodovacej praxi, k znakom právneho štátu a medzi jeho základné hodnoty patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty (čl. 1 ods. 1 ústavy, napr. PL. ÚS 36/95), ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva. To znamená okrem iného aj to, že každý adresát právnej normy sa

môže dôvodne spoliehať na to, že všeobecný súd nielenže bude platné právo aplikovať, ale i na to, že bude rešpektovať právny názor, ktorým je viazaný, ak mu takúto povinnosť ukladá zákon. Opačný prístup už sám osebe predstavuje porušenie základného práva na súdnu ochranu, ako aj práva na spravodlivý proces.

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti môže vyplývať z toho, že všeobecný súd v ďalšom konaní vychádzal zo záväzného právneho názoru ústavného súdu, ak novou sťažnosťou namieta sťažovateľ rozhodnutie všeobecného súdu, ktoré podľa odôvodnenia tento právny názor objektívne rešpektovalo (II. ÚS 59/05). Situácia, keď všeobecný súd nerešpektuje záväzný právny názor ústavného súdu vyslovený v jeho skoršom rozhodnutí naopak znamená, že sťažnosť založená na takejto argumentácii nemôže byť neopodstatnená. Ani nezávislosť sudcov všeobecných súdov pri ich rozhodovaní (čl. 144 ústavy) nie je absolútna a bez akýchkoľvek hraníc a podmienok. Keby sa nezávislosť chápala tak, že sudca môže rozhodnúť hocijako, viedlo by to k svojvôli, pretože v takom prípade by sudca sám tvoril právo podľa svojich predstáv a vystupoval by ako zákonodarca. V právnom štáte to nemožno takto vysvetľovať. Tomu nasvedčuje aj samotný text čl. 144 ústavy, v zmysle ktorého sudca musí rozhodovať v súlade so zákonom. Ak musí sudca rozhodovať v súlade so zákonom, potom je povinný rešpektovať i zákonom stanovené hranice pre jeho rozhodovanie. Takouto hranicou stanovenou zákonom je aj povinnosť rešpektovať zásah do obsahového rozhodovania zo strany iného súdu, ak takéto obmedzenie vyplýva zo zákona. V tomto prípade bolo takýmto zákonným ustanovením ustanovenie § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde, ktoré jednoznačne ustanovuje, že v ďalšom konaní po zrušení rozhodnutia všeobecného súdu nálezom ústavného súdu je všeobecný súd v konaní viazaný právnym názorom vysloveným ústavným súdom.

S ohľadom na tieto dôvody dospel ústavný súd k záveru, že najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 2 M Obdo 1/2008 z 28. mája 2008 porušil označené práva sťažovateľa.

V.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva alebo slobody došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo alebo slobodu porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

V záujme ochrany ústavou garantovaného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktoré boli u sťažovateľa porušené rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 M Obdo 1/2008 z 28. mája 2008, bolo potrebné tento rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie najvyššiemu súdu.

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o náhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním advokátom v konaní pred ústavným súdom. Sťažovateľ uplatnil nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v sume 9 528 Sk. Ústavný súd s poukazom na vyhlášku Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov priznal sťažovateľovi nárok na náhradu trov konania v sume 223,46 €, ktorá pozostáva z náhrady trov právneho zastúpenia sťažovateľa advokátom za dva úkony právnej služby – prevzatie zastupovania a podanie sťažnosti ústavnému súdu – po 105,42 € + 2 x 6,31 € režijný paušál.

Trovy konania je najvyšší súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP) podľa výroku rozhodnutia.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. januára 2009